PROGRAM WYCHOWAWCZO-PROFILAKTYCZNY

SZKOŁY PODSTAWOWEJ

IM. WINCENTEGO WITOSA

W MOTYCZU

ROK SZKOLNY 2026/2027

SPIS TREŚCI:

1. Wstęp do programu wychowawczo-profilaktycznego szkoły.
2. Akty prawne.
3. Cele ogólne i szczegółowe programu.
4. Diagnoza potrzeb i problemów w środowisku szkolnym.
5. Misja szkoły.
6. Wizja szkoły.
7. Sylwetka absolwenta naszej szkoły.
8. Treści wychowawczo-profilaktyczne do realizacji w klasach I–VIII.
9. Dodatkowe priorytetowe treści i działania w roku szkolnym 2026/2027.
10. Ewaluacja.

1. Wstęp do programu wychowawczo-profilaktycznego szkoły.

Program wychowawczo-profilaktyczny Szkoły Podstawowej im. Wincentego Witosa w Motyczu jest dokumentem, który określa kierunki i zasady pracy wychowawczej oraz profilaktycznej w naszej placówce. Stanowi on integralną część procesu dydaktyczno-wychowawczego i odpowiada na potrzeby rozwojowe uczniów, a także oczekiwania rodziców, nauczycieli i środowiska lokalnego.

Podstawą programu są wartości bliskie patronowi szkoły – Wincentemu Witosowi – takie jak pracowitość, odpowiedzialność, szacunek dla tradycji, solidarność oraz troska o dobro wspólne. Dokument ten ma na celu wspieranie uczniów w ich wszechstronnym rozwoju, kształtowanie postaw moralnych i obywatelskich, budowanie poczucia własnej wartości, a także rozwijanie umiejętności radzenia sobie z wyzwaniami współczesnego świata.

Realizacja programu odbywa się we współpracy całej społeczności szkolnej: uczniów, rodziców, nauczycieli oraz przedstawicieli środowiska lokalnego. Dzięki wspólnym działaniom szkoła staje się miejscem bezpiecznym, przyjaznym i sprzyjającym nauce, w którym każdy uczeń ma szansę odkrywać swoje talenty, rozwijać zainteresowania i przygotować się do odpowiedzialnego życia w społeczeństwie.

Niniejszy Program Wychowawczo-Profilaktyczny został opracowany na podstawie wyników corocznej diagnozy w zakresie występujących w środowisku szkolnym potrzeb rozwojowych uczniów, w tym czynników chroniących i czynników ryzyka, z wykorzystaniem wyników ewaluacji Programu Wychowawczo-Profilaktycznego za rok szkolny 2025/2026, analizy dokumentacji, obserwacji oraz informacji uzyskanych od uczniów, rodziców i nauczycieli. Przy opracowaniu programu uwzględniono również:

- wyników nadzoru pedagogicznego sprawowanego przez kuratora oświaty,
- wyników nadzoru pedagogicznego sprawowanego przez dyrektora,
- ewaluacji wcześniejszego programu wychowawczo-profilaktycznego realizowanego w roku szkolnym 2025/2026.
- wniosków i analiz (np. wnioski z pracy zespołów zadaniowych, zespołów przedmiotowych, zespołów wychowawczych itp.),
- innych dokumentów i spostrzeżeń ważnych dla szkoły (np. koncepcja funkcjonowania i rozwoju szkoły opracowana przez dyrektora, uwagi, spostrzeżenia, wnioski nauczycieli, uczniów, rodziców).

Ważnym aspektem programu wychowawczo-profilaktycznego na rok szkolny 2026/2027 jest uświadomienie uczniom znaczenia obowiązujących w szkole standardów ochrony małoletnich oraz wyposażenie ich w umiejętność stosowania ustalonych w nim zasad.

Podstawowym celem niniejszego Szkolnego Programu Wychowawczo-Profilaktycznego jest wspieranie dzieci i młodzieży w rozwoju oraz zapobieganie zachowaniom problemowym i ryzykownym. Ważnym elementem realizacji Szkolnego Programu Wychowawczo-Profilaktycznego jest kultywowanie tradycji i ceremoniału szkoły.

2. Akty prawne

Podstawa prawna:

• Konstytucja Rzeczypospolitej Polskiej z dnia 2 kwietnia 1997 r. (Dz.U. z 1997 r. Nr 78, poz. 483, z późn. zm.).
• Konwencja o prawach dziecka, przyjęta przez Zgromadzenie Ogólne Narodów Zjednoczonych dnia 20 listopada 1989 r. (Dz.U. z 1991 r. Nr 120, poz. 526, z późn. zm.).
• Ustawa z dnia 26 stycznia 1982 r. – Karta Nauczyciela (t.j. Dz.U. z 2026 r. poz. 515, z późn. zm.).
• Ustawa z dnia 7 września 1991 r. o systemie oświaty (t.j. Dz.U. z 2025 r. poz. 881, z późn. zm.).
• Ustawa z dnia 14 grudnia 2016 r. – Prawo oświatowe (t.j. Dz.U. z 2026 r. poz. 820, z późn. zm.).
• Ustawa z dnia 3 lipca 2026 r. o zmianie ustawy – Prawo oświatowe (Dz.U. z 2026 r. poz. 1036).
• Ustawa z dnia 26 października 1982 r. o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi (t.j. Dz.U. z 2023 r. poz. 2151, z późn. zm.).
• Ustawa z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu narkomanii (t.j. Dz.U. z 2023 r. poz. 1939, z późn. zm.).
• Ustawa z dnia 9 listopada 1995 r. o ochronie zdrowia przed następstwami używania tytoniu i wyrobów tytoniowych (t.j. Dz.U. z 2024 r. poz. 1162, z późn. zm.).
• Ustawa z dnia 9 czerwca 2022 r. o wspieraniu i resocjalizacji nieletnich (t.j. Dz.U. z 2026 r. poz. 163).
• Ustawa z dnia 13 maja 2016 r. o przeciwdziałaniu zagrożeniom przestępczością na tle seksualnym i ochronie małoletnich (t.j. Dz.U. z 2026 r. poz. 110).
• Rozporządzenie Ministra Edukacji Narodowej i Sportu z dnia 31 grudnia 2002 r. w sprawie bezpieczeństwa i higieny w publicznych i niepublicznych szkołach i placówkach (t.j. Dz.U. z 2020 r. poz. 1604, z późn. zm.).
• Rozporządzenie Ministra Edukacji Narodowej z dnia 18 sierpnia 2015 r. w sprawie zakresu i form prowadzenia w szkołach i placówkach systemu oświaty działalności wychowawczej, edukacyjnej, informacyjnej i profilaktycznej w celu przeciwdziałania narkomanii (t.j. Dz.U. z 2020 r. poz. 1449).
• Rozporządzenie Ministra Edukacji Narodowej z dnia 9 sierpnia 2017 r. w sprawie zasad organizacji i udzielania pomocy psychologiczno-pedagogicznej w publicznych przedszkolach, szkołach i placówkach (t.j. Dz.U. z 2023 r. poz. 1798).
• Rozporządzenie Ministra Edukacji Narodowej z dnia 14 lutego 2017 r. w sprawie podstawy programowej wychowania przedszkolnego oraz podstawy programowej kształcenia ogólnego dla szkoły podstawowej, w tym dla uczniów z niepełnosprawnością intelektualną w stopniu umiarkowanym lub znacznym, kształcenia ogólnego dla branżowej szkoły I stopnia, kształcenia ogólnego dla szkoły specjalnej przysposabiającej do pracy oraz kształcenia ogólnego dla szkoły policealnej (Dz.U. z 2017 r. poz. 356, z późn. zm.) – w zakresie mającym zastosowanie w roku szkolnym 2026/2027 na podstawie przepisów przejściowych.
• Rozporządzenie Ministra Edukacji z dnia 11 marca 2026 r. w sprawie podstawy programowej wychowania przedszkolnego oraz podstawy programowej kształcenia ogólnego dla szkoły podstawowej, w tym dla uczniów z niepełnosprawnością intelektualną w stopniu umiarkowanym lub znacznym (Dz.U. z 2026 r. poz. 378).
• Rozporządzenie Ministra Edukacji z dnia 8 lipca 2026 r. zmieniające rozporządzenie w sprawie podstawy programowej wychowania przedszkolnego oraz podstawy programowej kształcenia ogólnego dla szkoły podstawowej, w tym dla uczniów z niepełnosprawnością intelektualną w stopniu umiarkowanym lub znacznym (Dz.U. z 2026 r. poz. 958).
• Rozporządzenie Ministra Edukacji z dnia 22 lipca 2026 r. w sprawie ramowych planów nauczania dla publicznych szkół (Dz.U. z 2026 r. poz. 1028).
• Statut Szkoły Podstawowej im. Wincentego Witosa w Motyczu.

• Standardy Ochrony Małoletnich obowiązujące w Szkole Podstawowej im. Wincentego Witosa w Motyczu.
Program uwzględnia również Podstawowe kierunki realizacji polityki oświatowej państwa w roku szkolnym 2026/2027, ustalone przez Ministra Edukacji, a także wyniki corocznej diagnozy potrzeb rozwojowych uczniów, czynników chroniących i czynników ryzyka.

3. Cele ogólne i szczegółowe programu.

Podstawowym celem realizacji Szkolnego Programu Wychowawczo-Profilaktycznego jest wspieranie dzieci i młodzieży w rozwoju oraz zapobieganie zachowaniom problemowym, ryzykownym, a także przeciwdziałanie pogarszającej się kondycji psychicznej młodych osób. Ważnym elementem realizacji Szkolnego Programu Wychowawczo-Profilaktycznego jest kultywowanie tradycji i ceremoniału szkoły. W tym roku nasze działania zostaną także ukierunkowane na integrację uczniów polskich z ukraińskimi oraz wsparcie uczniów z Ukrainy w życiu szkoły oraz w codziennym funkcjonowaniu.

Podstawowe zasady realizacji Szkolnego Programu Wychowawczo-Profilaktycznego obejmują:

- powszechną znajomość założeń programu – przez uczniów, rodziców i wszystkich pracowników szkoły,
- zaangażowanie wszystkich podmiotów szkolnej społeczności i współpracę w realizacji zadań określonych w programie,
- respektowanie praw wszystkich członków szkolnej społeczności oraz kompetencji organów szkoły (dyrektor, rada rodziców, samorząd uczniowski),
- współdziałanie ze środowiskiem zewnętrznym szkoły (np. udział organizacji i stowarzyszeń wspierających działalność wychowawczą i profilaktyczną szkoły),
- współodpowiedzialność za efekty realizacji programu.

Cele ogólne:

1. Sfera fizyczna – kształtowanie postaw prozdrowotnych i bezpiecznych, promowanie aktywności fizycznej oraz dbania o higienę i zdrowy styl życia.
2. Sfera psychiczna – wspieranie rozwoju emocjonalnego uczniów, budowanie odporności psychicznej, kształtowanie umiejętności radzenia sobie ze stresem i trudnościami.
3. Sfera społeczna – rozwijanie umiejętności współpracy, komunikacji i odpowiedzialności za wspólnotę; przeciwdziałanie wykluczeniu i przemocy.
4. Sfera aksjologiczna – wychowanie w duchu wartości uniwersalnych i patriotycznych, kształtowanie postaw zgodnych z etosem patrona szkoły – pracowitości, uczciwości, odpowiedzialności i troski o dobro wspólne.

Cele szczegółowe programu

Sfera fizyczna

- promowanie zdrowego stylu życia i aktywności fizycznej,
- kształtowanie prawidłowych nawyków żywieniowych i higienicznych,
- uczenie zasad bezpieczeństwa w szkole, domu i środowisku lokalnym,
- przeciwdziałanie uzależnieniom (substancje psychoaktywne, technologie cyfrowe),
- rozwijanie świadomości wpływu aktywności fizycznej na zdrowie i samopoczucie.

Sfera psychiczna

- wspieranie poczucia własnej wartości i wiary we własne możliwości,
- kształtowanie umiejętności rozpoznawania i wyrażania emocji,
- rozwijanie zdolności radzenia sobie ze stresem i presją,
- uczenie asertywności i podejmowania odpowiedzialnych decyzji,
- wzmacnianie motywacji wewnętrznej do nauki i rozwoju.

Sfera społeczna

- wdrażanie do przestrzegania norm społecznych i szkolnych,
- uczenie współpracy, dialogu i rozwiązywania konfliktów bez przemocy,
- rozwijanie postaw empatii i wrażliwości na potrzeby innych,
- angażowanie uczniów w życie klasy, szkoły i społeczności lokalnej,
- kształtowanie umiejętności korzystania z mediów i technologii w sposób odpowiedzialny.

Sfera aksjologiczna

- kształtowanie postaw zgodnych z wartościami: prawda, dobro, sprawiedliwość, pracowitość, solidarność,
- rozwijanie szacunku do tradycji, symboli narodowych i patrona szkoły,
- budowanie świadomości przynależności do rodziny, społeczności lokalnej, narodu i Europy,
- kształtowanie postawy odpowiedzialności za środowisko naturalne i dobro wspólne,
- wspieranie wychowania patriotycznego i obywatelskiego w duchu demokracji i poszanowania prawa.

W roku szkolnym 2026/2027 najważniejsze działania w pracy wychowawczej i profilaktycznej są ukierunkowane na realizację podstawowych kierunków polityki oświatowej państwa oraz wyników corocznej diagnozy potrzeb uczniów. Szczególne znaczenie mają: odporność społeczna i odpowiedzialność za bezpieczeństwo, edukacja zdrowotna i pierwsza pomoc, higiena cyfrowa i aktywność offline, bezpieczne i odpowiedzialne korzystanie ze sztucznej inteligencji, profilaktyka uzależnień behawioralnych, przeciwdziałanie przemocy rówieśniczej i cyberprzemocy, wspieranie zdrowia psychicznego, współpraca z rodzicami, doradztwo zawodowe oraz rozwijanie ciekawości poznawczej, pracy projektowej i sprawczości uczniów.

Podstawowe kierunki realizacji polityki oświatowej państwa na rok szkolny 2026/2027:

1) Wspieranie przedszkoli i szkół we wdrażaniu zmian wynikających z Reformy26. Kompas Jutra, ukierunkowanych na tworzenie szkoły wymagającej, wspierającej i przyjaznej rozwojowi ucznia.

2) Szkoła miejscem budowania odporności społecznej – kształtowanie postaw patriotycznych, obywatelskich i prospołecznych oraz odpowiedzialności za bezpieczeństwo własne i innych.

3) Edukacja zdrowotna w szkole – promowanie zdrowego stylu życia, aktywności ruchowej oraz przygotowanie uczniów do odpowiedzialnych zachowań prozdrowotnych i udzielania pierwszej pomocy.

4) Promowanie higieny cyfrowej i aktywności off-line. Rozwijanie umiejętności bezpiecznego poruszania się w sieci i krytycznego myślenia, w tym odpowiedzialnego korzystania ze sztucznej inteligencji, a także korzystania z funkcjonalności i zasobów Zintegrowanej Platformy Edukacyjnej.

5) Rozpoznawanie potrzeb dzieci i młodzieży z wykorzystaniem oceny funkcjonowania w środowisku przedszkolnym i szkolnym. Wspieranie przedszkoli i szkół w zakresie współpracy z rodzicami w procesie edukacji, pomocy psychologiczno-pedagogicznej i wychowania w celu zapewnienia spójności i skuteczności wsparcia udzielanego każdemu dziecku.

6) Profilaktyka uzależnień behawioralnych i przeciwdziałanie przemocy rówieśniczej. Wspieranie zdrowia psychicznego dzieci i młodzieży oraz udzielanie pomocy w kryzysach psychicznych.

7) Wspieranie podejmowania świadomych decyzji edukacyjno-zawodowych, ze szczególnym uwzględnieniem doradztwa zawodowego i promocji kształcenia zawodowego. Upowszechnienie nowej oferty kształcenia zawodowego wypracowanej z branżami.

8) Wspieranie ciekawości i aktywności poznawczej uczniów poprzez promowanie kształcenia interdyscyplinarnego i pracy projektowej oraz wykorzystywanie oceniania kształtującego i informacji zwrotnej w pracy z uczniem.

- stworzenie uczniom przestrzeni do kształtowania umiejętności współpracy, autonomicznych zespołów, planowania, realizowania zaplanowanych działań ze szczególnym uwzględnieniem indywidualnych zasobów
- stworzenie sieci wsparcia w relacji dorośli – rówieśnicy, która pozwoli uczniom postrzegać wsparcie rówieśnicze jako umiejętność reagowania na oznaki problemów koleżanek i kolegów
- rozbudzanie poczucia własnej wartości, wiary we własne siły i możliwości, wzmacnianie poczucia sprawczości
- budowanie poczucia tożsamości regionalnej i narodowej,
- przeciwdziałanie przemocy, agresji i uzależnieniom,
- przeciwdziałanie pojawianiu się zachowań ryzykownych,
- troska o szeroko pojęte bezpieczeństwo podopiecznych, nauczycieli i rodziców.

4. Diagnoza potrzeb i problemów w środowisku szkolnym.

Program wychowawczo-profilaktyczny został opracowany na podstawie obowiązujących przepisów prawa oświatowego, sytuacji wychowawczej szkoły, diagnozy potrzeb środowiska

szkolnego oraz aktualnej diagnozy w zakresie występujących w środowisku szkolnym czynników ryzyka oraz czynników chroniących, dotyczących uczniów, rodziców, nauczycieli, wychowawców i innych pracowników szkoły.

Diagnozę potrzeb środowiska szkolnego oraz diagnozę czynników chroniących i czynników ryzyka przeprowadzono na podstawie :

- wyników ewaluacji wewnętrznej,
- analizy dokumentacji (dziennik psychologa, protokoły zespołów wychowawczych, analizę sytuacji wychowawczej klas, analizę frekwencji uczniów, protokoły rady pedagogicznej),
- obserwacji zachowania uczniów w sytuacjach typowo szkolnych
- rozmów indywidualnych z uczniami, nauczycielami i rodzicami
- zajęć profilaktycznych i wychowawczych,
- ankiet dla uczniów i rodziców, w szczególności obejmujących zakres systemu wartości uczniów oraz identyfikację czynników ryzyka i czynników chroniących.

W przeprowadzonej diagnozie szczególną uwagę poświęcono zagrożeniom związanym z używaniem substancji psychotropowych, środków zastępczych i nowych substancji psychoaktywnych oraz korzystaniem z technologii informacyjno-komunikacyjnych, w szczególności aktywnością uczniów w Internecie. Uwzględniono także higienę cyfrową, korzystanie z telefonów i mediów społecznościowych, uzależnienia behawioralne, cyberprzemoc, przemoc rówieśniczą, zdrowie psychiczne oraz potrzeby uczniów w zakresie wsparcia.

CZYNNIKI RYZYKA I CZYNNIKI CHRONIĄCE W ROKU SZKOLNYM 2026/2027

Podstawę aktualizacji Programu Wychowawczo-Profilaktycznego na rok szkolny 2026/2027 stanowią wyniki diagnozy potrzeb rozwojowych uczniów oraz czynników ryzyka i czynników chroniących, opracowane na podstawie ewaluacji programu przeprowadzonej pod koniec roku szkolnego 2025/2026.

CZYNNIKI RYZYKA

• trudności edukacyjne, wychowawcze i emocjonalne;
• chroniczne napięcie, niepokój i trudności w radzeniu sobie ze stresem;
• niska samoocena, niska odporność na frustrację oraz niewystarczająca asertywność;
• problemy w relacjach rówieśniczych, konflikty, agresja, wykluczenie i hejt;
• nadmierne i nieumiejętne korzystanie z telefonu, Internetu i mediów społecznościowych;
• zagrożenia związane z cyberprzemocą i niewystarczającą higieną cyfrową;
• ryzyko zachowań związanych z używaniem substancji psychoaktywnych oraz innych zachowań ryzykownych;
• osłabienie więzi emocjonalnych w części środowisk rodzinnych i niekonsekwencja wychowawcza;
• niewystarczające poszanowanie norm i zasad społecznych.

CZYNNIKI CHRONIĄCE

• poczucie przynależności do społeczności szkolnej;
• pozytywny klimat szkoły i wzajemne wsparcie;
• współpraca uczniów, rodziców, nauczycieli i specjalistów;
• zdecydowany sprzeciw wobec przemocy;
• stwarzanie uczniom możliwości osiągania sukcesu i rozwijania zainteresowań;
• bogata oferta konkursów, projektów, wycieczek, zawodów i innych działań szkolnych;
• prospołecznie nastawiona grupa rówieśnicza;
• wymaganie odpowiedzialności, wzajemnej pomocy i przestrzegania zasad.

WNIOSKI I KIERUNKI DZIAŁAŃ WYNIKAJĄCE Z EWALUACJI

- rozwijanie kompetencji społeczno-emocjonalnych uczniów;
- zwiększenie działań dotyczących bezpieczeństwa cyfrowego, korzystania z Internetu i telefonów oraz przeciwdziałania cyberprzemocy;
- wzmacnianie profilaktyki przemocy, agresji, wykluczenia i hejtu;
- rozwijanie kultury dialogu, empatii, asertywności i umiejętności rozwiązywania konfliktów, z możliwością wykorzystania mediacji rówieśniczych;
- zapewnianie indywidualnego wsparcia dostosowanego do potrzeb i możliwości uczniów;
- wzmacnianie współpracy z rodzicami;
- promowanie zdrowia fizycznego i psychicznego oraz aktywności fizycznej;
- konsekwentne egzekwowanie obowiązujących zasad przy jednoczesnym stosowaniu działań wspierających i wychowawczych;
- kontynuowanie współpracy z psychologiem, specjalistami i instytucjami wspierającymi szkołę;
- zwracanie szczególnej uwagi na bezpieczeństwo i potrzeby uczniów podczas przerw.

REKOMENDACJE SPOŁECZNOŚCI SZKOLNEJ

Rodzice wskazali potrzebę większego indywidualnego podejścia do uczniów, zajęć z asertywności i wzmacniania wiary w siebie oraz działań dotyczących hejtu, odrzucenia, relacji rówieśniczych, zagrożeń w Internecie, problemów emocjonalnych, zachowań ryzykownych i zwiększania aktywności sportowej. Uczniowie zwrócili uwagę na potrzebę większego zainteresowania nimi podczas przerw. Nauczyciele wskazali potrzebę rozważenia mediacji rówieśniczych oraz działań promujących dobre i kulturalne zachowanie.

Rosnące potrzeby uczniów w zakresie wsparcia zdrowia psychicznego wymagają położenia większego nacisku na kształtowanie umiejętności psychospołecznych, radzenie sobie ze stresem, integrację zespołu klasowego oraz współpracę z rodzicami w zakresie pomocy specjalistycznej udzielanej uczniom wymagającym wsparcia. Wyniki obserwacji uczniów, zespołów klasowych, rozmów z wychowawcami i nauczycielami przedmiotów posłużyły do zdefiniowania uniwersalnych działań wychowawczych, informacyjnych, edukacyjnych i profilaktycznych w naszej szkole.

5. Misja szkoły

Naszą dewizą jest dobro dziecka.

Szkoła Podstawowa im. W. Witosa w Motyczu jest zakorzeniona w tradycji lokalnej i narodowej, jako instytucja dobra, przyjazna i życzliwa uczniom, dbająca o ich wszechstronny rozwój.

Misją Szkoły Podstawowej im. Wincentego Witosa w Motyczu jest tworzenie bezpiecznego i przyjaznego środowiska, w którym każdy uczeń może rozwijać swoje zdolności, zainteresowania i pasje. Szkoła dąży do wszechstronnego rozwoju dziecka – intelektualnego, emocjonalnego, społecznego i fizycznego – tak, aby przygotować je do odpowiedzialnego i aktywnego uczestnictwa w życiu społecznym. W duchu wartości wyznawanych przez patrona kładziemy nacisk na uczciwość, pracowitość, szacunek dla tradycji i drugiego człowieka oraz otwartość na współczesne wyzwania.

W roku szkolnym 2026/2027 charakter priorytetowy mają działania wspierające rozwój kompetencji społeczno-obywatelskich uczniów, budowanie odporności społecznej, bezpieczeństwo własne i innych, zdrowie psychiczne, profilaktykę przemocy rówieśniczej i uzależnień

behawioralnych, higienę cyfrową i aktywność offline oraz odpowiedzialne korzystanie z technologii i sztucznej inteligencji. Program uwzględnia również nowe rozwiązania wynikające z Reformy26 – Kompas Jutra oraz potrzebę rozwijania samodzielności, sprawczości, ciekawości poznawczej i umiejętności współpracy.

6. Wizja szkoły.

Nasza szkoła to miejsce, w którym:

- każdy uczeń czuje się bezpieczny, akceptowany i ważny,
- nauczyciele wspierają rozwój dzieci, inspirują do samodzielności i twórczego myślenia,
- rodzice są partnerami w procesie wychowania i kształcenia,
- społeczność lokalna współpracuje dla wspólnego dobra,
- wartości patriotyczne, obywatelskie i moralne łączą się z nowoczesnym podejściem do edukacji,
- uczniowie zdobywają wiedzę i umiejętności potrzebne do życia we współczesnym świecie, ucząc się odpowiedzialności, współpracy i poszanowania drugiego człowieka.

Szkoła Podstawowa im. Wincentego Witosa w Motyczu pragnie kształcić młodych ludzi świadomych swoich korzeni, otwartych na świat i gotowych do podejmowania wyzwań przyszłości.

7. Sylwetka absolwenta naszej szkoły.

Absolwent naszej szkoły to młody człowiek, który:

W sferze poznawczej i intelektualnej:

- posiada wiedzę i umiejętności określone w podstawie programowej,
- potrafi samodzielnie poszukiwać, analizować i wykorzystywać informacje,
- jest ciekawy świata, otwarty na nowe doświadczenia i wyzwania,
- potrafi rozwijać swoje zainteresowania i talenty.

W sferze społecznej:

- przestrzega zasad współżycia społecznego,
- umie współpracować w grupie, komunikować się i rozwiązywać konflikty,
- szanuje tradycje, kulturę narodową i regionalną,
- angażuje się w życie społeczności szkolnej i lokalnej,
- cechuje się wrażliwością na potrzeby innych, chętnie podejmuje działania na rzecz dobra wspólnego.

W sferze wychowawczej i moralnej:

- kieruje się wartościami takimi jak: uczciwość, odpowiedzialność, pracowitość, szacunek dla

drugiego człowieka,

- jest świadomy swoich praw i obowiązków,
- zna i przestrzega zasad bezpieczeństwa, potrafi dbać o swoje zdrowie fizyczne i psychiczne,
- potrafi dokonywać wyborów zgodnych z dobrem własnym i innych.

W sferze obywatelskiej i patriotycznej:

- zna historię i symbole narodowe, okazuje im należny szacunek,
- czuje więź ze swoją Małą Ojczyzną i Polską,
- jest przygotowany do aktywnego i odpowiedzialnego życia w demokratycznym społeczeństwie,
- rozumie znaczenie pracy dla dobra wspólnoty.

W sferze osobistej:

- zna swoje mocne strony i potrafi je rozwijać,
- jest świadomy swoich ograniczeń i umie nad nimi pracować,
- potrafi planować swoją przyszłość edukacyjną i życiową,
- wykazuje postawę otwartości, odpowiedzialności i gotowości do dalszego kształcenia.
- potrafi bezpiecznie i odpowiedzialnie korzystać z technologii cyfrowych, Internetu i narzędzi sztucznej inteligencji,
- potrafi rozpoznawać dezinformację, chronić swoją prywatność i reagować na cyberprzemoc,
- zna podstawowe zasady zachowania w sytuacjach zagrożenia oraz potrafi udzielić podstawowej pierwszej pomocy.

8. Treści wychowawczo-profilaktyczne do realizacji w klasach I–VIII

Treści wychowawczo-profilaktyczne dla klas I–VIII są realizowane z uwzględnieniem podstawy programowej obowiązującej w danej klasie. W roku szkolnym 2026/2027 nowa podstawa programowa kształcenia ogólnego jest wdrażana w klasach I i IV, natomiast w klasach II, III oraz V–VIII stosuje się podstawę programową obowiązującą przed 1 września 2026 r., z uwzględnieniem przepisów szczególnych dotyczących poszczególnych zajęć edukacyjnych.

Sfera	Treści wychowawczo-profilaktyczne do realizacji w klasach I–III
Sfera fizyczna	• kształtowanie nawyków dbania o zdrowie, higienę, sen i odpoczynek; • promowanie aktywności ruchowej, zdrowego odżywiania i pobytu na świeżym powietrzu; • poznawanie podstawowych zasad pierwszej pomocy i bezpiecznego zachowania; • kształtowanie równowagi między korzystaniem z ekranów a aktywnością offline.
Sfera społeczna	• kształtowanie umiejętności współpracy, komunikacji i rozwiązywania konfliktów; • rozwijanie empatii, życzliwości i odpowiedzialności za innych; • przeciwdziałanie wykluczeniu i przemocy rówieśniczej; • budowanie więzi ze szkołą, klasą i społecznością lokalną.
Sfera psychiczna (emocjonalna i poznawcza)	• rozpoznawanie i nazywanie emocji oraz radzenie sobie z trudnymi sytuacjami; • wzmacnianie poczucia własnej wartości i odporności psychicznej; • uczenie proszenia o pomoc i wskazywanie osób, do których można się zwrócić; • rozwijanie ciekawości poznawczej, samodzielności i sprawczości; • kształtowanie bezpiecznych i odpowiedzialnych zachowań w środowisku cyfrowym.
Sfera aksjologiczna	• kształtowanie postaw opartych na szacunku, uczciwości i odpowiedzialności; • poznawanie tradycji lokalnej i narodowej oraz sylwetki patrona szkoły; • rozwijanie postaw patriotycznych, obywatelskich i prospołecznych; • uczenie odpowiedzialności za dobro wspólne i środowisko naturalne.

Treści wychowawczo-profilaktyczne do realizacji podczas zajęć z wychowawcą w klasach IV–VIII, z uwzględnieniem prawidłowości rozwoju oraz specyfiki zmian zachodzących w danym okresie życia.

SFERA	KLASA IV	KLASA V	KLASA VI	KLASA VII	KLASA VIII
Sfera fizyczna	• zdrowy styl życia, ruch, odżywianie i odpoczynek • higiena cyfrowa i równowaga online–offline • podstawy pierwszej pomocy i bezpieczeństwa	• wpływ snu, aktywności i odżywiania na zdrowie • profilaktyka nadmiernego korzystania z ekranów • odpowiedzialność za zdrowie własne i innych	• profilaktyka chorób cywilizacyjnych i zachowań ryzykownych • aktywne formy spędzania czasu wolnego • pierwsza pomoc i reagowanie w sytuacjach zagrożenia	• samodzielne planowanie działań prozdrowotnych • profilaktyka używania nikotyny i innych substancji • odporność społeczna i odpowiedzialność za bezpieczeństwo	• świadome wybory sprzyjające zdrowiu • profilaktyka uzależnień i zachowań ryzykownych • przygotowanie do odpowiedzialnego, samodzielnego życia

SFERA	KLASA IV	KLASA V	KLASA VI	KLASA VII	KLASA VIII
Sfera społeczna	• integracja zespołu klasowego i współpraca • rozpoznawanie przemocy i właściwe reagowanie • szacunek dla innych i przeciwdziałanie wykluczeniu	• komunikacja i rozwiązywanie konfliktów • empatia i odpowiedzialność za słowa • bezpieczne relacje rówieśnicze także w sieci	• współpraca w grupie i mediacje • rola świadka przemocy i cyberprzemocy • działania na rzecz klasy i szkoły	• przeciwdziałanie przemocy relacyjnej i hejtowi • odpowiedzialne uczestnictwo w życiu społecznym • wolontariat i działania prospołeczne	• dojrzała komunikacja i odpowiedzialność za relacje • reagowanie na przemoc i krzywdę innych • przygotowanie do funkcjonowania w nowym środowisku szkolnym

SFERA	KLASA IV	KLASA V	KLASA VI	KLASA VII	KLASA VIII
Sfera psychiczna (emocjonalna i poznawcza)	• rozpoznawanie emocji i radzenie sobie ze stresem • budowanie poczucia własnej wartości • bezpieczne korzystanie z Internetu i urządzeń cyfrowych	• odporność psychiczna i konstruktywne radzenie sobie z porażką • rozpoznawanie potrzeb własnych i innych • krytyczna ocena informacji	• gdzie szukać pomocy w trudnej sytuacji • przeciwdziałanie samotności i izolacji • rozpoznawanie manipulacji i dezinformacji	• zdrowie psychiczne i reagowanie na kryzys • profilaktyka uzależnień behawioralnych • odpowiedzialne korzystanie z AI i ochrona własności intelektualnej	• podejmowanie odpowiedzialnych decyzji • radzenie sobie ze stresem związanym z egzaminem i wyborem szkoły • świadome korzystanie z technologii i AI

SFERA	KLASA IV	KLASA V	KLASA VI	KLASA VII	KLASA VIII
Sfera aksjologiczna	• wartości, normy i zasady życia społecznego • patron szkoły, tradycja lokalna i narodowa • odpowiedzialność za wspólne dobro	• postawy obywatelskie i patriotyczne • szacunek dla różnorodności • ochrona środowiska i odpowiedzialność społeczna	• aktywność społeczna i wolontariat • kultura dialogu i szacunek dla prawa • samodzielność i rozwijanie zainteresowań	• tożsamość, odpowiedzialność i postawa proaktywna • samorządność uczniowska i działania projektowe • wprowadzenie do planowania ścieżki edukacyjnej	• świadomy wybór dalszej drogi edukacyjnej i zawodowej • kompetencje przyszłości i sprawczość • odpowiedzialność obywatelska i społeczna

9. Dodatkowe priorytetowe treści i działania w roku szkolnym 2026/2027

Za realizację strategii wychowawczo-profilaktycznej szkoły odpowiedzialni są:

- Dyrekcja szkoły,
- wychowawcy,
- psycholog szkolny,
- pedagodzy specjalni,
- nauczyciele przedmiotowi.

1. Higiena cyfrowa i aktywność offline Bezpieczne korzystanie z Internetu; równowaga online–offline; ograniczanie czasu ekranowego; odpowiedzialne korzystanie z telefonu; ochrona prywatności i wizerunku; cyberprzemoc; krytyczna ocena informacji, fake newsów i treści generowanych przez AI.
2. Uzależnienia behawioralne Profilaktyka nadmiernego korzystania z Internetu, gier, mediów społecznościowych i innych zachowań nałogowych; rozpoznawanie sygnałów problemu; sposoby szukania pomocy.
3. Zdrowie psychiczne i odporność psychiczna Rozpoznawanie emocji i sygnałów kryzysu; radzenie sobie ze stresem; budowanie poczucia własnej wartości i sprawczości; przeciwdziałanie samotności, wykluczeniu i zachowaniom autodestrukcyjnym; wskazywanie osób i miejsc, w których można uzyskać pomoc.
4. Przemoc rówieśnicza i cyberprzemoc Rozpoznawanie przemocy fizycznej, psychicznej, relacyjnej i cyfrowej; reagowanie świadka; bezpieczne zgłaszanie; mediacja i rozwiązywanie konfliktów; ochrona godności i granic osobistych.

5. Bezpieczeństwo i odporność społeczna Zasady zachowania w sytuacjach zagrożenia w czasie pokoju i wojny; alarmowanie i ewakuacja; odpowiedzialność za bezpieczeństwo własne i innych; podstawy ochrony ludności; pierwsza pomoc. W klasach IV–VIII co najmniej 1 godzina zajęć z wychowawcą w miesiącu jest przeznaczana na rozwijanie u uczniów umiejętności dotyczących bezpiecznego zachowania się w sytuacjach zagrożeń występujących w czasie pokoju i w czasie wojny.
6. Edukacja zdrowotna Zdrowe odżywianie, aktywność fizyczna, sen, higiena, profilaktyka chorób i urazów, pierwsza pomoc oraz odpowiedzialne podejmowanie decyzji dotyczących zdrowia.
7. Reforma26 – Kompas Jutra Rozwijanie sprawczości, samodzielności, ciekawości poznawczej, współpracy, pracy projektowej, interdyscyplinarności, krytycznego myślenia, oceniania kształtującego i korzystania z informacji zwrotnej.
8. Doradztwo edukacyjno-zawodowe Rozpoznawanie zainteresowań i predyspozycji, planowanie ścieżki edukacyjnej, poznawanie zawodów i zmian na rynku pracy, w tym znaczenia kompetencji cyfrowych i AI.
9. Współpraca z rodzicami Wspólne ustalanie zasad higieny cyfrowej i korzystania z urządzeń, reagowanie na przemoc i kryzysy psychiczne, wzmacnianie kompetencji wychowawczych oraz szybka wymiana informacji o trudnościach ucznia.

10. Ewaluacja

Ewaluacja programu polega na systematycznym gromadzeniu informacji na temat prowadzonych działań, w celu ich modyfikacji i podnoszenia skuteczności programu wychowawczo-profilaktycznego. Ewaluacja przeprowadzana będzie poprzez:

1) obserwację zachowań uczniów i zachodzących w tym zakresie zmian,

2) analizę dokumentacji,

3) przeprowadzanie ankiet, kwestionariuszy wśród uczniów, rodziców i nauczycieli,

4) rozmowy z rodzicami,

5) wymianę spostrzeżeń w zespołach wychowawców i nauczycieli,

Ewaluacja programu będzie przeprowadzona pod koniec roku szkolnego przez zespół ds. ewaluacji Szkolnego Programu Wychowawczo-Profilaktycznego. Zadaniem zespołu będzie opracowanie planu ewaluacji, organizacja badań oraz opracowanie wyników. Z wynikami prac zespołu w formie raportu ewaluacyjnego zostanie zapoznana Rada Pedagogiczna i Rada Rodziców.

Szkolny Program Wychowawczo-Profilaktyczny został uchwalony przez Radę Rodziców w porozumieniu z Radą Pedagogiczną Szkoły Podstawowej im. W. Witosa w Motyczu w dniu …….